

Mitä opettavat ajan huomattavimmat tapahtumat

Suurten työtaistelujen aiheuttamia johtopäätöksiä.

Koko tämä vuosi on kulunut suurten taloudellisten taistelujen merkeissä. Kautta kaiken teollisuusmaailman on käyty leppymätöntä, yhä kiihtyvää sotaa työn ja pääoman välillä. Merkitsemme niistä muistiinjohdattimeksi tässä vain lyhyesti muutamia huomatuimpia.

Kolme kuukautta kestävä Suomen kirjaltajain koko maata käsittävä työtaistelu alkoi heti vuoden alussa ja muuttui vähitellen Suomen kapitalistiluokan ja köyhälistön väliseksi voimainmittelyksi, mutta päättyi vihdoin kirjaltajain kansainvälisen järjestön runsaan avustuksen ja koko työväenluokan siveellisen ja aineellisen kannatuksen vuoksi työntekijäin osittaisella voitolla.

Tanskan työnantajat suunnittelivat ja jo osaksi panivat käytäntöönkin yleistä työnsulkua. Jo sanottiin työnantajain taholta irti 31,000 työläisen työsopimukset erinäisillä ammattialoilla. Tanskan työnantajain tarkoituksena oli alentaa työpalkkoja ja saada kaikki työsopimukset päätymään v. 1915, jolloin kansainvälinen työnantajain järjestö näyttää suunnittelevan, ainakin pohjoismaissa ratkaisevaa taistelua työn ja pääoman välillä. Lujan keskittymisen ja taitavan johdon avulla pakotti Tanskan sekä ammatillisesti että valtiolli-

sesti järjestynyt työväestö kapitalistit perääntymään vaatimuksistansa. Mutta taistelu sitä ennen oli jo täydessä käynnissä. Huhtikuulla nimittäin sulkiivat työnantajat jo lähes 20,000 työläistä pois työpaikoistaan. Tätä eivät työläiset säikähtäneet, vaan ottivat kylmäverisesti ja voitonvarmoina vastaan heitetyn taisteluhansikkaan, valmistuen vastaanottamaan yleistä työnsulkua. Vasta se sai kapitalistit suostumaan sovintoon.

Samaan aikaan suunnittelivat Ruotsin ja Norjan työnantajajärjestöt sittemmin toteuttamiensa työnsulkuja, jotka eivät vieläkään ole ratkaistuja, ja joista varsinkin jälkimäinen on muuttunut varsin yleistä mielenkiintoa herättäväksi. Norjan suursulku on sikäläisen kapitalistiluokan ja köyhälistön välisiä luokkarajoja selvittävää yleistä taistelua.

Jo maaliskuulla alkoivat viestit kertoa kesäankuluessa alkavasta kansainvälisestä merimieslakosta, jossa vuorostansa työläiset esiintyivät hyökkääjänä. Tämän lakon alkunäytökset suoritettiin Itävallassa ja Ranskassa jo huhtikuulla työläisten voitolla. Tanskassa ja Saksassa suostuivat työnantajat ilman taistelua merimiesjärjestöjen esittämiin vaatimuksiin. Yhtä viisaita eivät olleet Belgian, Hollannin, Englannin ja Yhdysvaltain laivayhtiöitten omistajat. Nämä mahtavat miljoonaporhot

ilkkuivat ivallisesti koko merimieslakkohuuhille. Eivät uskooneet tulevan siitä totta, eivät tunteneet työväestön solidariteetti tunteen kehittyvääsiyyttä. Luulivat saavansa riittävästi lakko-
pettureita, jos merimiehet yrittäisivät toteuttaa lakkotuumiansa.

Kesäkuun lopulla puhkesi siten kansainvälinen merimieslakko, joka suoranaisesti koski Englantia, Belgiaa ja Hollantia, mutta jonka vaikutukset ulottuivat yli merten aina itse Amerikkaan asti ja joka täälläkin sai merimiehet esittämään laivayhtiöille vaatimuksia. Kaikkialla oli nyt äsken niin mah-tavina esiintyneitten laivayhtiöitten suostuttava merimiesten vaatimuksiin, sillä lakkopettu-reita ei ilmestynytäkään satamis-sa työskentelevien tuhansien työläisten joukosta, kuten kapitalistit olettivat. Päinvastoin yh-tyivät satamatyöläiset merimiehiä tukeviin myötätuntoisuus-lakkoihin, esittämällä sen ohes-sa myös itsepuolestansa palkan-korotusvaatimuksia. Kaikkialla saivat merimiehet vaatimuksen-sa loistavasti lävitse. Heidän yksimielisyytensä hämmästytti ei ainoastansa kapitalistimaailmaa, vaan sosialistienkin keskuudessa ei oltu ennakolta tietoisia me-
rimiesten niin odottamattoman pitkälle kehittyneestä järjestäy-tymisestä.

Merimieslakon yhteydessä ku-ten jo mainittiin, esittivät eten-kin Englannin satamatyöläiset myös itsenäisiä vaatimuksiansa. Niinhinkin aluksi näennäisesti suostuttiin, mutta myöhemmin kieltäytyivät työnantajat täyttä-

mästä lupauksiaan. Tämä ka-pitalistien lurjusmaisuus syn-nytti Englannin työläismaailmas-sa ennen kuulumattoman miel-tenkuohon. Kaikkialla puhkesi satamatyöläisten lakot uudel-leen. Heihin yhtyivät kaikki suoranaudessa yhteydessä olevat kuljetustyöläiset, lopulta raitio-
ja rautateitten työväestöt. Koko Englannin kuljetusliike lakkasi toimimasta. Mahtavata meriä ja maita hallitsevaa Englantia uhkasi nälkä. Koko sotavoima oli kutsuttava aseisiin sisäistä vihollista, leipäpalastaan taiste-levaa työväenluokkaa vastaan, mutta ei se auttanut pulasta. Ruokatavarat mätänivät edel-
leen satamissa. Vastaukseksi hallituksen menettelyyn liittyi yhä uusia työläisryhmiä lakkoon. Kaupungit alkoivat pimetä, kun sähkötyöläisetkin lakkasivat työ-sänsä. Koko taloudellinen elä-mä herpaantui. Hallitusmah-dille tuli hätä, kun ei sotaväen liikkeellepano voinutkaan pelas-taa asemaa. Ministerit kyllä selittivät joka päivä että sota-väelle on annettu käsky am-muta ei ainoastaan ylipäiden, kuten eräänä päivänä tehtiin Liverpoolissa, mutta suoraan joukkoihin. Siitäkään ei apua, sillä ei oltu selvillä ketä pitäisi ammuta, eikä muuten tuota uh-kausta uskallettu panna käytän-töön, sillä silloin asema olisi tul-tut entistä hullummaksi. Jo ulkomiadenkin kapitalistilehdet syyttelivät Englannin hallitusta kun muutaman tuhannen työläi-sen vuoksi saattaa maan peri-kadon partaalle. Mutta mitäs tehdä. Liittynyt köyhälistö ny-
kyaikaisessa yhteiskunnassa on

voimakkaampi kuin armeija. Hallituksella ei ollut muuta neuvoa kuin ryhtyä sovitteluihin eri riitapuolten edustajain kanssa. Siten saatiin pahin pula toistaiseksi ohitse, mutta vaan toistaiseksi. Tätä kirjoitettaessa vielä vyöryy valtavina Englannin jättiläislakon jälkimainingit. Myrsky voi puhjeta uudelleen millä hetkellä hyvänsä ja kahta kauheampana entistään. Yhteiskunnan perustukset järkkyvät. Taloudellinen taistelu on yhtynyt valtiolliseen taisteluun. Vaikutukset tuntuvat muuallakin kuin Englannissa. Jännityksellä seurataan kaikkialla asiaa kehitystä. Luokkataistelua kiihottava henkäys liitelee yli maailman.

Selostaessaan parin viime vuoden suuria työtaisteluja kirjoitti Otto Bauer Itävallan sosialistien kuukausijulkaisussa „Der Kampf“ joulukuulla 1910 seuraavan yhteenvedon niistä:

„Sellaiset koko maata käsitävät työnseisähdukset järkyttävät koko yhteiskuntaa. Nekin porvarit, jotka eivät suoranaisesti ota osaa taisteluun, katsovat elämäntapansa häirityksi. Tosin ottavat työläiset kaikki mahdollisuudet huomioon sivulisiin nähden. Ammattijärjestö kieltää työnkeskeytyksen muutamilla välttämättömyysaloilla, kuten vesijohto- ja valaistuslaitoksissa ja puhtaanapitotöissä. Mutta huolimatta tuollaisista rajoituksista katkeruuttuu koko porvaristo lakkolaisia vastaan. Porvarillinen nuorisokunta järjestyy suojeluskaarteiksi sekä työntäytyy työpaikkoihin lakkolaisten tilalle. Koko porvarillinen maa-

ilma seisoo taistelussa vastakkain lakkolaisten kanssa.

Niin tulee ammatillinen taistelu luokkataisteluksi. Ensinnäkin taistellaan yksityisen työnantajan kanssa, myöhemmin viisinkin teollisuushaaran kanssa yhdessä kaupungissa tai samalla teollisuusalalla koko maassa, sittemmin kaikilla teollisuusaloilla. Lopulta kietoutuu taisteluun koko työväestö ja kaikki työnantajat. Toisella puolella on koko porvaristo, toisella köyhälistö. Tähän suuntaan käy ammatillisten taistelujen kehitys.

Suuret taloudelliset joukko-taistelut tulevat seuraavalla vuosikymmenellä luokkataistelun tärkeimmiksi ilmiöiksi. Niissä tulevat luokkarajat koko selvyydessään esille. Kaikkien työläisten yhtyminen erilaisista kansallisista, uskonnollisista tai valtiollisista näkökannoista huolimatta tapahtuu köyhälistön taholla, kaikkien omistavien luokkien yhtyminen toisella puolella. Koko yhteiskunta tulee tuntemaan taloudellisen sodan vaikutukset. Valtiomahdin täytyy sekaantua asiaan, taloudellinen taistelu on tullut valtiolliseksi taisteluksi.

Tämä Bauerin profetia on toteutunut jo osittain.

Ammatillisten järjestöjen mahdolliset voimannäytteet ovat saaneet monen taloudellisia taisteluja halveksimaan tottuneen sosialistipolitiikoitsijan epäilemään teoreettisia konseptejaan. Tällä en suinkaan tahdo avata sulkua industrialisen hölynpölyn jauhajain epäparlamentariseen, anarkiaa ja hajaannusta tuottavaan myllyyn. Mutta merkille

on pantava entistä tarkemmin taloudellisten taistelujen merkitys, laajakantoisuus sekä niiden tehtävän yhä yhteiskuntaa mulllistavampi syvyys kansainvälisessä luokkataistelussa.

Niiden luokkatunnetta elvyttävä merkitys on arvaamattoman suuri. Kukapa aikaansa

ylpeäin politikoitsijain tunnustamaan sen tosiasian, että tähän asti niin halpa-arvoisena pidetty rantajätkä on myös tärkeä taloudellinen ja valtiollinen tekijä yhteiskunnassa.

Luokkavastakohtat ovat selventyneet. Köyhälistön oman voimansa ja arvonsa tunteminen

John Bull miettii aseman vakavuutta

seuraava ihminen ei tänä kesänä olisi lukenut tai kummin-kin kuullut puhuttavan noista jättiläistäisteluista, jotka ovat häirinneet liike-elämää, merenkulkua, kauppaa ja teollisuutta, jotka ovat saattaneet mahtavimman maailmanvallan vapisemaan suuren sotavoimansa kanssa ja

on kasvanut. Yläluokka, kapitalismi, porvarilliset puolueet sanomalehtineen, hallituksineen, sotalaitoksineen, poliiseineen on paljastanut työväestölle salatat kissankyntensä. Ja köyhälistö on tullut entistä selvemmin huomaamaan lujan, laajan, tiivistä keskitetyn järjestäytymisen, yh-

tenäisen johdon, harkitun suunnitelmallisuuden sekä kurinalaisuuden välttämättömyyden. Sen lisäksi, mikä on vielä suuriarvoisempaa vastaisuuteen nähden, nämä suurtaistelut, joita tukehduttaakseen kapitalistit ovat olleet pakotetut käyttämään valtiolaitoksensa kaikki mahtikeinot, eivät ole voineet jättää varsinkaan taisteluissa mukana olleita epätietoisiksi valtiovallan merkityksestä taloudellisten taistelujen aikana. Valtiovallan valtaaminen köyhälistöluokan tarkeituuksia palvelemaan, on niin ollen täytynt tulla lukemattomien luokkatoveriemme pyhimäksi pyrkimykseksi näiden työ-

taistelujen opettamana. Ne ovat siis olleet myös mitä voimakkaainta valtiollista agitatsionia.

Olivatpa aineelliset tulokset toistaiseksi mitkä tahansa, niin tietopuolisesti kuitenkin tämän kesäiset työn ja pääoman väliset taistelut ovat opettaneet työväenluokkaa sanomattoman paljon.

Uutta luottamusta, rohkeutta. kokemusta ja taisteluintoakin on saatu. Niitä kaivataankin jo niin kipeästi kaikkialla. Niitä tarvitaan ennen pitkää yhä suuremmissa, enemmän mullistavissa ja laajemmille aloille ulottuvissa taisteluissa.

Eetu Salin.

Vähän ennustelua maailman menosta

Teoreettisten selitystemme mukaan järjesteleee kapitalismi yhteiskuntataloudellisia oloja sosialidemokratian eduksi, kehittäessään tuotantolaitoksia yhä suuremmiksi ja järjestäessään niiden johdon yhä harvemmillä päänappuloilla, lopulta yhdellä ainoalla, hoidettavaksi, sekä valloittaessaan yhteiskunnallisen hallituksen, eli oikeammin sanoen: yhteiskunnalliset hallitukset, täydellisesti saman nappulan vallan alaiseksi. Tällaisella olojen kehittämisellään hävittää kapitalismi pienet tuo-

tanto- sekä tavarainvälitysliikkeet, häätäen siten pienporvariston palkkatyöläisen armeijaan, joka, yhdessä yhä vähemmällä ihmisvoimilla johdettavien koneiden kanssa, merkitsee työttömäin armeijan yhä suuremmaksi kasvamista. Tässä armeijassa, ja myös yleensä palkkatyöläisarmeijassa, joka muuten onkin tämän työttömäin armeijan kanssa samaa armeijaa, tulee olemaan tyytymättömyydellä hyvä maaperä, varsinkin kun trusti yhäti vain korottaa elintarpeitten hintoja, kohottamatta